به نام خدا	
	پروژه درس طراحی سیستم های دیجیتال
	عليرضا سليميان 400105036
	عليرضا مصلى نژاد 400108944
	امیرعلی سلیمی400109384

مقدمه:

در ابتدا توضیحاتی درباره خود پروژه می دهیم. Lenet-5 یک شبکه عصبی است که عکس ورودی می گیرد و کاراکتر هایی که در آن عکس وجود دارد را نمایش می دهد. این شبکه عصبی از بخش های مختلفی تشکیل شده است که در ادامه به آنها می پردازیم.

شبکهی عصبی LeNet-5 یکی از اولین شبکههای عصبی کانولوشنی (ConvolutionalNeuralNetwork) بود که برای تشخیص تصاویر طراحی شده است. این شبکه در سال 1998 توسط یوشوا بنجیو (YannLecun) و همکارانش برای تشخیص ارقام دست نوشته شده در چک های بانکی طراحی شد.

شبکه LeNet-5 از لایههای کانولوشنی، لایههای ادغام (Pooling) و لایههای کاملا متصل (FullyConnected) تشکیل شده است. این شبکه با ورودی یک تصویر با ابعاد 32 در 32 پیکسل و با سه کانال رنگی (RGB) کار می کند و با استفاده از 7 لایه ی مختلف، تصویر ورودی را به یکی از 10 کلاس مختلف (اعداد 0 تا 0) تشخیص می دهد.

خود به دلیل داشتن عملکرد خوب در تشخیص ارقام دستنوشته، مورد توجه بسیاری از پژوهشگران و محققان در زمینهی یادگیری عمیق قرار گرفته است.

شبكه عصبي LeNet-5 شامل 7 لايه مختلف است كه به طور خلاصه مراحل آن به صورت زير است:

- 1 لایه ورودی: در این لایه، تصویر ورودی با ابعاد 32 در 32 پیکسل و سه کانال رنگی (RGB) قرار می گیرد.
- 2 لایه کانولوشنی اول: در این لایه، 6 فیلتر کانولوشن با ابعاد 5 در 5 و با کرنل یکسان برای تصویر ورودی اعمال میشود. سپس تابع فعال سازی سیگموید برای خروجی این لایه استفاده میشود.
  - 3 لایه ادغام اول: در این لایه، پس از اعمال فیلترهای کانولوشن، تصویر حاصل به ابعاد 14 در 14 پیکسل با کاهش ابعاد و افزایش سرعت پردازش تبدیل می شود.
- 4 لایه کانولوشنی دوم: در این لایه، 16 فیلتر کانولوشن با ابعاد 5 در 5 و با کرنل یکسان برای تصویر حاصل از لایه ادغام اول اعمال میشود و سپس تابع فعال سازی سیگموید برای خروجی این لایه استفاده میشود.
- 5 لایه ادغام دوم: در این لایه، پس از اعمال فیلترهای کانولوشن، تصویر حاصل به ابعاد 5 در 5 پیکسل با کاهش ابعاد و افزایش سرعت پردازش تبدیل میشود.
  - 6 لایه کاملا متصل: در این لایه، وزنهایی که باید با دادههای قبلی ضرب شوند، با استفاده از 120 نورون محاسبه میشوند. سپس تابع فعال سازی سیگموید برای خروجی این لایه استفاده میشود.
- 7 لایه کاملا متصل خروجی: در این لایه، با استفاده از 10 نورون، احتمال تعلق هر تصویر ورودی به یکی از 10 کلاس مختلف (اعداد
   0 تا 9) محاسبه می شود.

شبکه LeNet-5برای تشخیص تصاویر با ابعاد بزرگتر مناسب نیست، زیرا این شبکه برای تشخیص ارقام دست نوشته بر روی تصاویر با ابعاد 25 در 25 پیکسل طراحی شده است و دارای لایههای ادغامی کوچک است که باعث کاهش ابعاد تصویر می شود.

با این حال، می توان از این شبکه برای پردازش تصاویر با ابعاد کوچکتر استفاده کرد یا با اعمال تغییراتی در شبکه، آن را برای تشخیص اشیاء در تصاویر با ابعاد بزرگتر نیز قابل استفاده کرد. به طور کلی، استفاده از شبکههای عصبی عمیق تر و پیچیده تر، مانند ResNet و Inception، برای پردازش تصاویر با ابعاد بزرگتر توصیه می شود.

در این آزمایش قرار است که با استفاده از testbench داده شده، شبیه سازی را انجام دهیم. البته این کار آنچنان ساده نبود و در طی مراحل به مشکلات مختلفی برخورد کردیم. که در ادامه به توضیح آنها میپردازیم.

بخش اول:

در این بخش لازم است که شبیه سازی را انجام دهیم. مشکلی که در همین ابتدا به آن برخورد کردیم، این بود که ماژول هایی که نوشته شده است با پسوند .vivado است با پسوند .vivado در نظر است با پسوند .vivado در نظر vivado باز میشوند، اگر پسوند .vivado در نظر vivado نوشته شده اند، و کسی که کد ها را نوشته است، موقع کامپایل تمام .vivado ها را تردیل به .vivado می کند.

دومین چالشی که به آن برخورد کردیم این بود که نرم افزار vivado، فایل هایی که در پوشه های مختلف هستند را شناسایی نمی کند و ما مجبور شدیم که تمام فایل ها را یکی کنیم.

برای آدرس دهی فایل $test_{1000f}$ هم به مشکل خوردیم که ناشی از شناسایی نکردن پوشه ها توسط vivado بود.

در ادامه موفق شدیم که تست انجام دهیم و خروجی زیر را مشاهده کردیم:

T	186618==process a frame	0,	digit	7 ========
T	371238==process a frame	1,	digit	2 ========
T	555858==process a frame	2,	digit	1 ========
T	740478==process a frame	3,	digit	0 ========
T	925098==process a frame	4,	digit	4 ========
T	1109718==process a frame	5,	digit	1 =========
T	1294338==process a frame	6,	digit	4 =========
T	1478958==process a frame	7,	digit	9 ========
T	1663578==process a frame	8,	digit	5 =======
T	1848198==process a frame	9,	digit	9 ========
T	2032818==process a frame	10,	digit	0 ======
T	2217438==process a frame	11,	digit	6 ========
T	2402058==process a frame	12,	digit	9 ========
T	2586678==process a frame	13,	digit	0 ======
T	2771298==process a frame	14,	digit	1 =========
T	2955918==process a frame	15,	digit	5 =========
T	3140538==process a frame	16,	digit	9 ========
T	3325158==process a frame	17,	digit	7 ========
T	3509778==process a frame	18,	digit	3 ========
T	3694398==process a frame	19,	digit	4 =========

که همه جواب ها درست است.

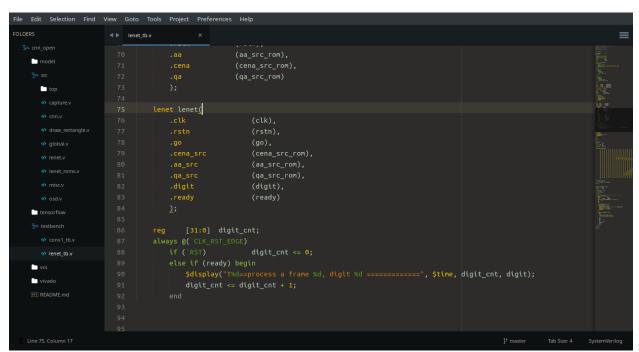
```
0
                       4 3 8
                     6 5
                           0
                70355
                      2
6082928887493066321322930057
```

قسمت دوم (بررسی کدبیس و واحدهای ضربکننده و جمع کننده):

فایل testbench

برای شروع از testbench اصلی پروژه شروع می کنیم. یعنی فایل testbench

مهمترین قسمت این فایل ماژول lenet میباشد که شبکهی عصبی تشخیصدهندهی اعداد درون این ماژول قرار دارد.

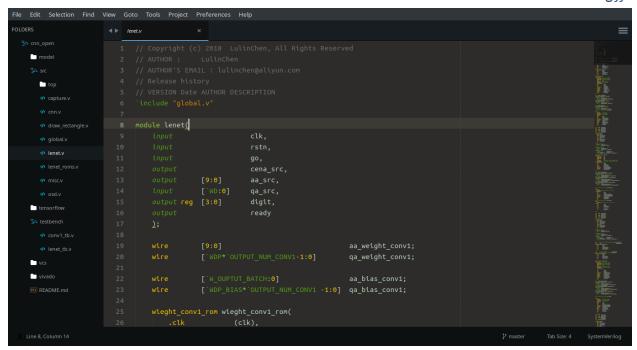
در این قسمت تستها از روی فایل خوانده شده و به ترتیب وارد شبکهی عصبی میشوند؛ هر تصویر که خوانده میشود روی src_rom.mem لود میشود. سپس سیگنال go فعال شده و ماژول شروع به تشخیص می کند. پس از بدست آمدن خروجی تصویر بعدی برای تست وارد میشود.

```
File Edit Selection Find View Goto Tools Project Preferences Help

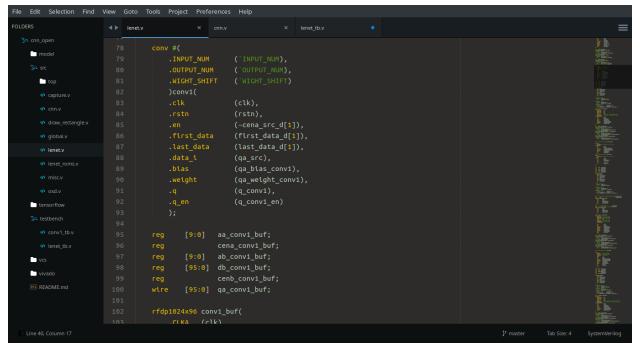
FOLDERS

The control of the c
```

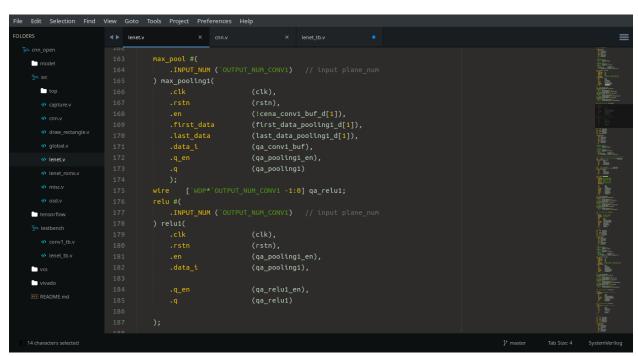
ماژول lenet

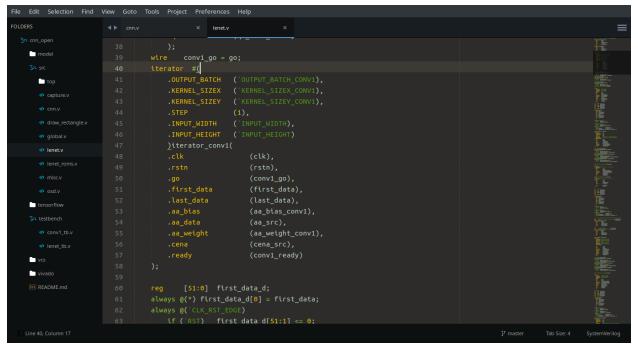
وارد ماژول lenet میشویم. qa_weight_conv1 و qa_bias_conv1 به ترتیب وزنهای اولین لایهی شبکه هستند که در ادامه میآید:

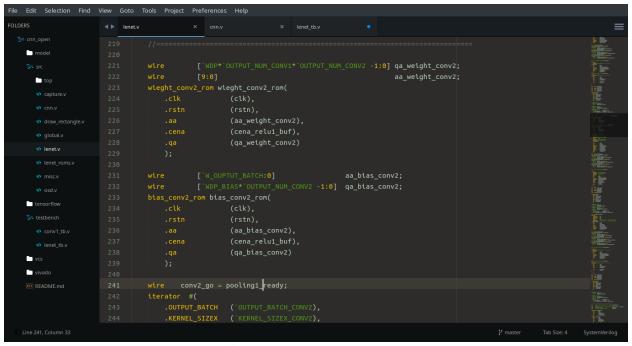
اولین لایهی convolutional network در این قسمت ایجاد شده.

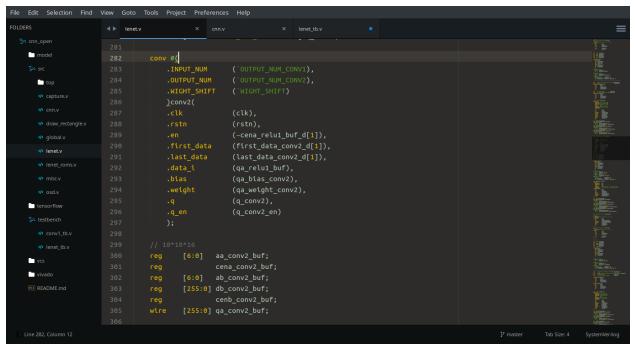
بعد از آن یک لایهی max_pool قرار گرفته که با پایان عملکرد لایهی قبل شروع به کار می کند.

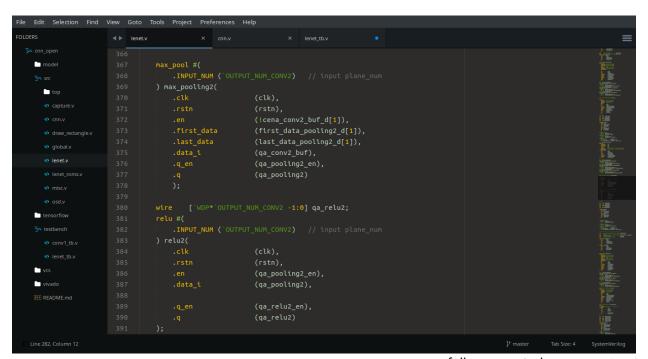
هر یک از لایههای شبکه شامل یک iterator است که وظیفهی آن اجرای یکبهیک سلولهای درون آن لایه است تا عملیات آن لایه تکمیل گردد. تعریف درون ماژول iterator در فایل بعدی آمده است.

بعد از این دو لایه به سطح بعدی شبکهی عصبی میرسیم که لایهی دوم conv در شروع آن قرار گرفته:

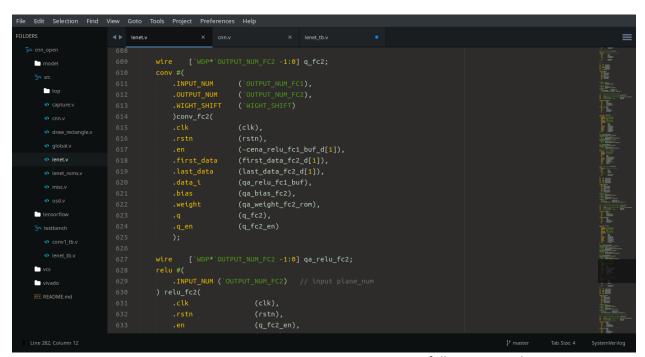

سپس لايهی max_pool ...

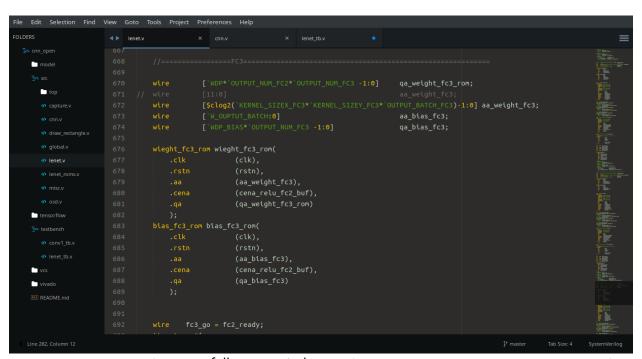
از سطح سوم قسمت fully_connected شروع می شود:

در این سطح تنها یک لایه وجود دارد که به صورت fully_connected میباشد.

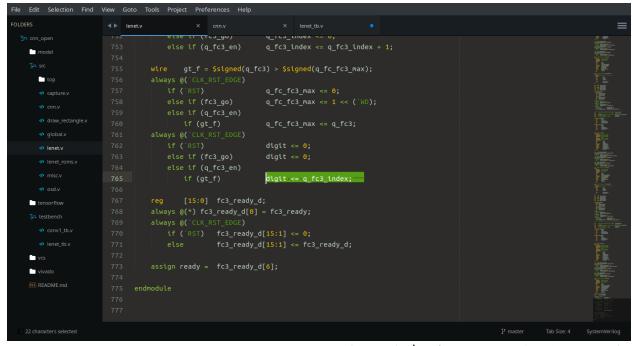

همچنین سطح بعدی نیز fully_connected میباشد:

و سطح بعد:

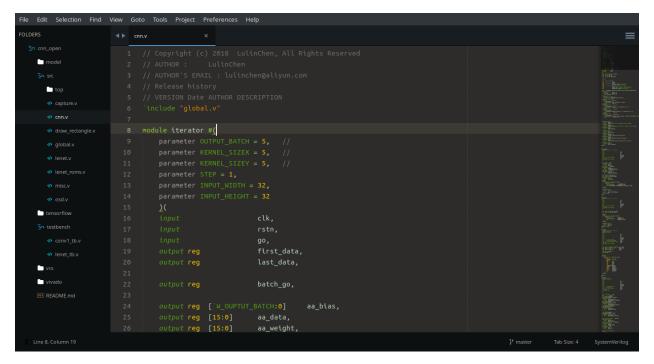
و در اینجا ساختار شبکهی عصبی به پایان میرسد و نتیجه بعد از سه لایه fully_connected مشخص می گردد:

به این ترتیب معماری کلی شبکهی عصبی lenet به این شکل است:

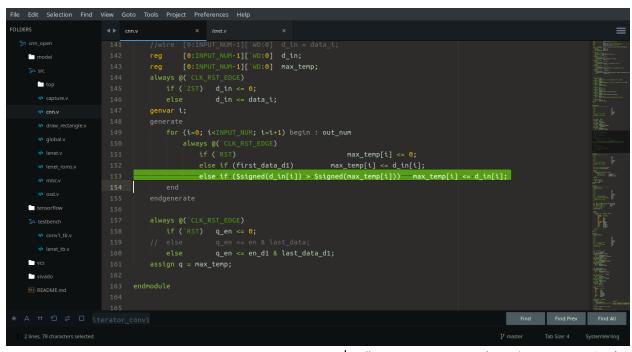
conv - max_pool - conv - max_pool - fully_connected — fully_conne

ماژولهای تشکیلدهندهی لایههای شبکهی عصبی در فایل cnn.v تعریف شدهاند. اولین ماژول

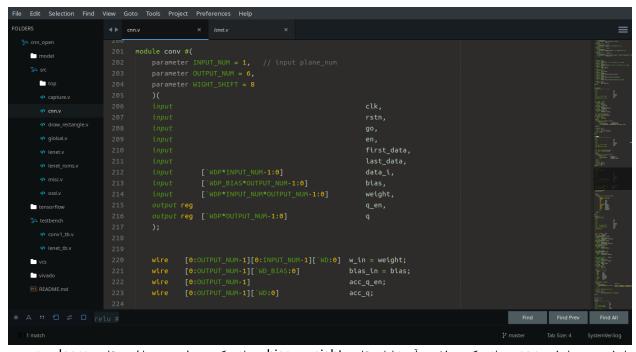
ماژول iterator همانگونه که اشاره شد وظیفهی انجام یکبهیک عملیاتهای مربوط به هر لایه را دارد و در همهی لایهها وجود دارد. این ماژول با توجه به سایز ورودی و اندازهی kernel که به صورت پارامتر به آن داده شده، به صورت سطر به سطر روی آنها حرکت می کند.

ماژول بعد max_pool است که عملکرد آن max گرفتن از ناحیهی ورودی و انتقال این مقدار بیشینه به لایهی بعد است.

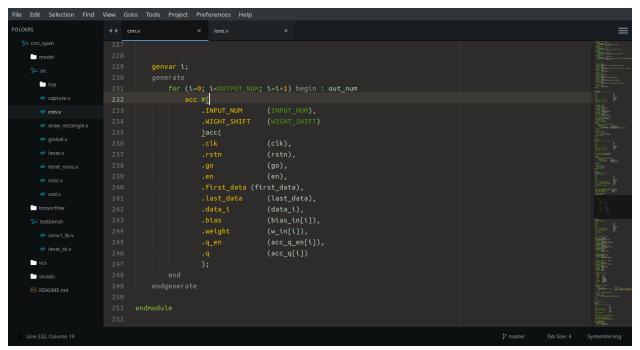

در این قسمت و مخصوصا در خط مشخص شده شیوهی عملکرد max_pool دیده می شود.

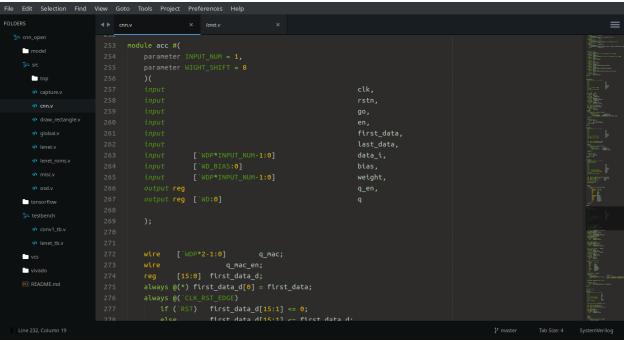
ماژول بعد ماژول relu است که بعد از لایههای pooling و fully_connected در شبکهی عصبی قرار می گرفت و با توجه به مقادیر ورودی بعضی از آنها را صفر می کند که این مسئله با خارج کردن تابع سلولها از حالت صرفا خطی در یادگیری شبکه مؤثر است.

ماژول بعدی ماژول conv میباشد که هر لایهی آن شامل مقادیر weight و bias میباشد که توسط ورودیها این مقادیر learn میشود و همین مقادیر نقش اصلی را در قابلیت تشخیص اعداد توسط شبکه ایفا میکنند.مقادیر weight در ورودیها ضرب میشوند و سپس با مقادیر bias جمع میشوند (لذا این قسمت یک تابع خطی را تشکیل میدهد که با اضافه کردن relu تبدیل به یک تابع غیرخطی میشود.)

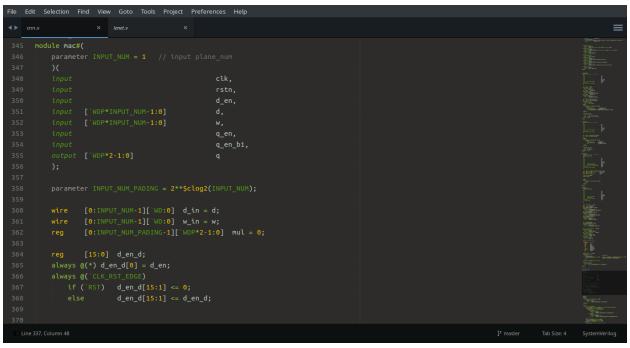
همانطور که دیده می شود واحد اصلی تشکیل دهندهی conv تعدادی ماژول acc می باشد که هر یک وظیفه ی تولید یکی از خروجی های این لایه را بر عهده دارند.

ماژول acc بلافاصله پس از conv قرار گرفته که ساختار درونی آن را میبینیم:

```
| File | Edit | Selection | Find | View | Got | Tools | Project | Preferences | New | Free | Preferences | New | Free | Preferences | New | Free | Preferences | New | Preferences | New |
```

همانطور که در تصویر مشخص است ماژول acc خود شامل یک ماژول mac میباشد (که تعریف آن در ادامه آمده) و عملکرد خود آن دریافت خروجیهای mac و اضافه کردن مقدار bias مربوط به این واحد به آن است.

ماژول mac مقادیر ورودی لایه را می گیرد و وزنهای مربوط به سلول را هم می گیرد و در هم ضرب می کند:

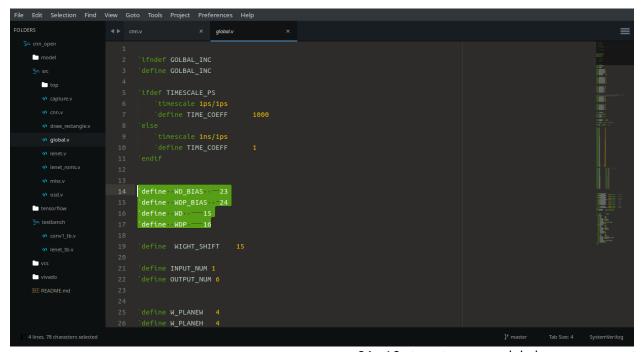
لذا ضرب وزنها و ورودیها در mac انجام شده و توسط acc تجمیع میشود، سپس با مقدار bias جمع میشود و این حاصل به عنوان خروجی یکی از سلولهای یک لایهی conv خواهد بود.

پس دو ماژول mac و acc بهعنوان واحدهای ضرب کننده و جمع کنندهی شبکهی عصبی مورد توجه ما هستند.

تعداد بیتهای مقادیر واحدهای ضربکننده و جمعکننده

در این قسمت مشاهده میشود که تعداد بیتهای وزنها که در ضربکننده بهکار میروند متغیر WDP میباشد.

همچنین در قسمت conv دیده می شود که طول بیتهای bias برابر WDP_BIAS می باشد.

این مقادیر در فایل global.v تعریف شده اند و برابر 16 و 24 می باشند.

به این ترتیب با بررسی این فایلهای پروژه و ماژولها توانستیم ساختار و معماری کلی شبکهی عصبی lenet و همچنین ساختار درونی واحدهای تشکیلدهنده ی آن را کشف کنیم و همچنین سپس از این طریق تعداد بیتهای اعداد مورد استفاده در واحدهای ضربکننده و جمع کننده و همچنین محل تعریف آنها را برای تغییر پیدا کردیم.

قسمت سوم:

خیر، دارای اشکال خواهد بود چرا که در دقت آن پایین آمده است. در ادامه تعداد بیت های WD و WPD را به ۸ و ۷ تغییر دادیم و خروجی را مشاهده کردیم.

```
0, digit 1 =======
             186618==process a frame
                                          1, digit 1 =======
T
             371238==process a frame
T
             555858==process a frame
                                          2, digit 1 =======
             740478==process a frame
                                         3, digit 1 ========
                                          4, digit 1 ========
т
             925098==process a frame
            1109718==process a frame
                                          5, digit
                                                   1 ========
                                          6, digit 1 =======
т
            1294338==process a frame
Т
            1478958==process a frame
                                          7, digit 1 ========
m
            1663578==process a frame
                                         8, digit 1 ========
                                          9, digit 1 =======
т
            1848198==process a frame
            2032818==process a frame
                                         10, digit 1 =======
                                         11, digit 1 =======
т
            2217438==process a frame
т
            2402058==process a frame
                                         12, digit 1 =======
            2586678==process a frame
                                         13, digit 1 ========
т
т
            2771298==process a frame
                                         14, digit 1 ========
            2955918==process a frame
                                         15, digit 1 ========
т
            3140538==process a frame
                                         16, digit 1 =======
т
            3325158==process a frame
                                         17, digit 1 ========
т
            3509778==process a frame
                                         18, digit 1 ========
                                         19, digit 1 =======
т
            3694398==process a frame
```

که مشاهده می کنید تمام جواب ها غلط است. البته با افزایش WDP WD به ۱۲ و ۱۱ نتایج زیر را مشاهده کردیم:

```
186618==process a frame
                                           0, digit 9 =======
Ψī
             371238==process a frame
                                           1, digit 1 ========
                                           2, digit 6 ========
Ψī
             555858==process a frame
             740478==process a frame
                                           3, digit 9 ========
T
             925098==process a frame
                                          4, digit 3 ========
T
            1109718==process a frame
                                          5, digit 8 ========
т
            1294338==process a frame
                                          6, digit 8 ========
            1478958==process a frame
                                          7, digit 7 ========
Ψī
T
            1663578==process a frame
                                          8, digit 3 ========
            1848198==process a frame
                                          9, digit 2 ========
T
            2032818==process a frame
                                          10, digit 3 ========
            2217438==process a frame
                                          11, digit 3 ========
T
т
            2402058==process a frame
                                          12, digit 2 =======
            2586678==process a frame
                                          13, digit 5 ========
T
            2771298==process a frame
                                          14, digit 5 ========
                                          15, digit 6 =======
            2955918==process a frame
T
            3140538==process a frame
                                          16, digit 2 ========
Т
Ψī
            3325158==process a frame
                                          17, digit 7 ========
            3509778==process a frame
                                          18, digit 3 ========
            3694398==process a frame
                                          19, digit 3 =======
```

که تنها دو جواب درست دارد. که نشان میدهد دقت به شدت کاهش پیدا کرده است.

بخش چهارم:

در این قسمت با استفاده از ابزار سنتز کلیک می کنیم. برای این کار روی گزینه زیر کلیک می کنیم:

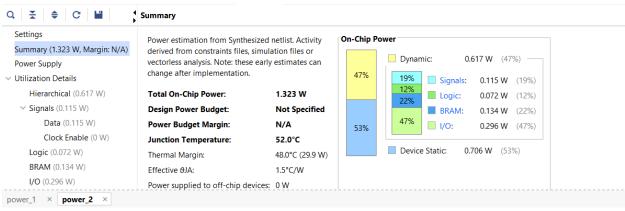
SYNTHESIS

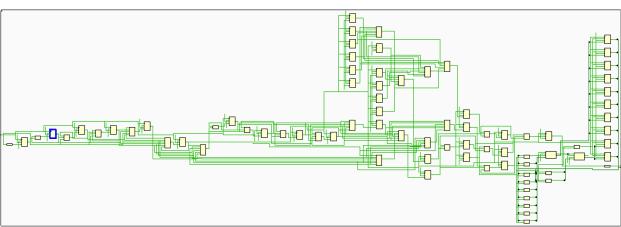
Run Synthesis

بعد از انجام این کار، از ما تعداد core هایی که برای سنتز استفاده شود را سوال می کند و بعد از مشخص کردن آن فرایند سنتز شروع میشود:

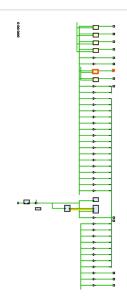
Running synth_design Cancel O

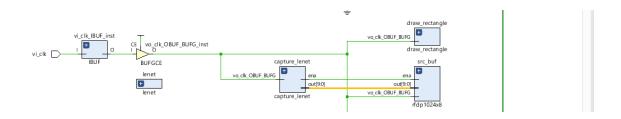
در انتهای صفحه سوم گفته شده است عبارت defineFPGA را در ابتدای فایل $lenet_{top}.v$ قرار دهیم؛ در ابتدا ما این کار را انجام ندادیم و defineFPGA تتایج زیر را مشاهده کردیم:

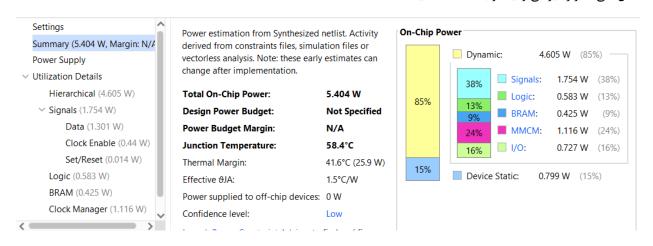

مدار داخل tcapture – lene

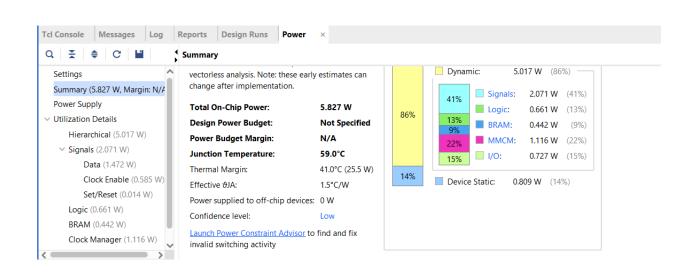

شکل کلی مدار را نیز می توانید در بالا مشاهده کنید.

شکل بالا بعد از قرار دادن عبارتی است که در انتهای گزارش ذکر شده است و بیت ها هم برابر 13 و 12 هستند. در زیر می توانیم توان مصرفی با بیت های 16 و 15 را مشاهده کنیم.

همانطور که مشاهده می کنید توان مصرفی در حالتی که WD، ۱۶ است بیشتر از حالتی است که ۱۲ است.

لينک ويديو آپارات:

https://aparat.com/v/0T4GL

لينک گيتهاب: